

Bemutatták a SuSE Linux 9.0-t

November 18-án egy kellemes ebéd keretében mutatták be a SuSE Linux Professional 9.0-s magyar változatát. Mi természetesen ott jártunk, de ez nem volt nekünk elég: szemügyre is vettük az új darabot.

Fél évvel az előző, 8.2-es változat után piacra került a legújabb, 9.0-val jelölt, elsősorban otthoni felhasználásra ajánlott SuSE Professional. Az eseménynek helyt adó étterem egyik különtermében körülbelül ötven mindenre elszánt érdeklődő gyűlt össze, hogy megismerhesse az új „csodafegyvert” – így hirdeti ugyanis legújabb Linuxát a SuSE.

A helyfoglalás után, de még az ebéd előtt *Dr. Szentiványi Gábor*, a SuSE magyarországi ügyvezetője előadásával megnyitotta a sajtótájékoztatót, amelynek legelső témája természetesen a Novell üzleti lépése volt, amelynek során felvásárolta a németországi SuSE Linux AG anyavállalatot. Az előadó természetesen mindenkit megnyugtatott, hogy a termékek

ettől még nem tűnnek el, minden marad a régiben, hiszen csak tulajdonosváltás történt. A SuSE Professional ugyanúgy kapható és ingyenesen letölthető marad, valamint a termékcsalád többi tagja sem sínyli meg a változásokat.

Ezek után elérkeztünk az előadás fő témájához, magához a 9.0-s változathoz. Az előadó röviden összefoglalta a tudnivalókat, majd két fő újtásra hívta fel a figyelmet: az egyik az NTFS lemezrészek átméretezhetősége, a másik a YaST kiszolgálómoduljainak a bővülése. A vetélytárs Windows operációs rendszerek eddig akadályt állítottak a telepítőnek, ugyanis bár a SuSE telepítés közben átméretezte a FAT-lemezrészeket, a Windows 2000 és XP NTFS lemezrészével meggyűlt a baja. Mivel a legtöbb Linux-változat úgy próbál előbbre jutni, hogy fokozatos átállást sugallva feltelepíthető a gépen lévő operációs rendszer mellé, a fent említett újítás valóban mérőföldkő lehet a felhasználóértézés hosszú és rögös útján. A másik újdonság a felhasználóbarát testreszabás tekintetében fontos. Számos új kiszolgálóprogram ugyanis beállítási lehetőséget kapott a YaST *Hálózati szolgáltatások* moduljában, amelynek segítségével bárki egyszerűen állíthat be DNS, DHCP, FTP, Samba vagy épp webkiszolgálókat.

Ezek mellett jelentős újításnak számít még az OpenOffice-csomagon végrehajtott változtatás, amelyből a legújabb, 1.1-es változat került a terjesztésbe, s szó esett arról is, hogy a SuSE az első olyan otthoni hasz-

náltra szánt operációs rendszer, amely támogatja az AMD Athlon 64 új, 64 bites technológiáját.

A sajtótájékoztatón elhangzott még az is, hogy a SuSE-termékekre ezentúl 180 napos terméktámogatás jár, amit természetesen minden vásárló igénybe is vehet, ugyanúgy, ahogyan eddig is megtehetette, ám az előző változatokra a nyilatkozatok és a doboz tanulsága szerint „hivatalosan” csak 90 nap járt, valójában azonban ez 180 nap, azaz egy félév volt. Ennyi ugyanis egy-egy változat életciklusa SuSE-éknél.

Az előadás további részében egy másik célcsoportnak szánt termék bemutatása következett: a Standard Server 8.0-s képességeiről esett pár szó, amit a cég elsősorban kisvállalkozások számára kínál a vetélytársaknál jóval kedvezőbb (ámde még így is borsos) áron. Ennek a terméknek az életciklusa sokkal hosszabb, mint az otthoni használatra szánt Professionalé, és a SuSE öt éves programtámogatási garanciát is vállal rá. Természetesen ehhez is jár a terméktámogatás és a vaskos kézikönyv, amely a termék dobozában található.

Az előadás végeztével az érdeklődők kérdésekkel bombázhatták Szentiványi Gábort, aki kötelezettségeinek eleget téve még az ebéd mellett is folytatta a kíváncsi hallgatóság tudásszomjának kielégítését.

Az ebéd végeztével, távozás előtt minden résztvevőt megajándékoztak egy SuSE 9.0-val, hogy valóban meggyőződhessenek az elmondottak igazságtartalmáról. Mivel én magam is hitetlennek számítottam, a népmesei közhelyet követve utánajártam annak, hogy miféle újdonságok találhatók a frissen piacra dobott termékekben.

Lássuk, mi van a dobozban!

Először vegyük szemügyre a dobozt: az előző változathoz képest meglepő a fordulat, most ugyanis teljes egészében magyar nyelvű a doboz felirata, nemcsak egy utólagosan ráragasztott matrica tanúskodik a változat honosításáról, továbbá a doboz kinézete is megújult kissé. Kinyitva a korongcsomag mellett megtaláljuk a két vaskos felhasználói kézikönyvet, amelyek nemcsak új külsőbe burkolóztak, de a tartalmuk is jócskán megnövekedett. Továbbhaladva a lemezek szempontjából elmondható, hogy ezúttal nem két, hanem egyetlen kétoldalas DVD került az öt CD mellé, amelyet nem sikerült úgy kivennem a papírborítékból, hogy az ujjlenyomataimmal ne maszatoztam volna össze mind a két oldalát. (Természetesen a korongok és a lemezek borítója is új ruhába bújt.)

A telepítés szinte pontosan ugyanúgy zajlik, mint az előző változatoknál: minden egyszerű és követhető; nekünk, felhasználóknak még annyit sem kell tenni, mint egy windowsos telepítés során.

A CD-k beadagolása után a rendszer elindul, és mi azonnal használatba vehetjük. Az alapértelmezett grafikus felület még mindig a KDE, a „Startmenüt” azonban egy kissé átszervezték, a panel mellett sincs már ott a megszokott SuSE munkamenü, de egyáltalán nem is hiányzik. A legtöbb dolog maradt a régiben, égbekiáltó változások nem érzékelhetők. Általában elmondható,

hogy a kinézet néhány ponton megváltozott: pár helyen új ikonokat találunk, és a rendszer minden összetevőjének a változatszámja emelkedett néhány pontnyit. Akadnak természetesen új elemek: a multimédia területén megpróbálták erősíteni, van már RealPlayerünk is, és ki tudja még hány dolog, amit csak akkor vennénk észre, ha a sok ezer csomagot mind végigbogarásznánk. Erről jut eszembe – a csomagok: változtattak az alapcsomagok összetételén, úgy próbálták meg átalakítani, hogy a legtöbb felhasználó igényét kielégítsék, tehát ne kelljen gyakran új összetevőket telepíteni a rendszerben. Ennek egyik ékes példája az, hogy az önműködő telepítés végre magától felrakta a Midnight Commandert. Mivel ezt én utólag eddig is mindig felpakoltam, s nem is nagyon ismerek olyat, aki ne használná, ez a lépés valóban hasznosnak bizonyult, főleg, ha a többi csomagösszetétel esetén is ilyen irányba mozdult el a terjesztés.

A rendszer egyébként a 2.4.21-es rendszermag javított (optimized) változatát használja, amely a 2.6-os változatot néhány újítást is tartalmazza. Maga a 2.6-os rendszermag legújabb próbaváltozata is felkerült, de ennek használata azért nem olyan egyszerű, és a 9.0-hoz tartozó jegyzetben benne is van, hogy a 2.6-os próbaváltozatú rendszermaggal futó SuSE-hez nem is jár az bizonyos 180 napos terméktámogatás.

Talán ennek köszönhetően nem valósult meg a teljes körű NTFS-támogatottság sem. Ugyan az NFS lemezrész telepítés közben átméretezhető, de írni még mindig nem tudjuk Linux alól, csak olvasni. Amennyiben tehát olyan lemezrészeket szeretnénk, amelyeket mindkét operációs rendszer alól el akarunk érni, azokon a lemezrészeken továbbra is célszerű FAT-ot használni.

A YaST

A legtöbb változás magában a YaST rendszerösszevőben tapasztalható, amely a SuSE terjesztéskezelő programja, azaz SuSE Linuxok lelke. A használatát azért nem kell újra megtanulni, ugyanis nem annyira változott, sokkal inkább bővült. Ami módosulásnak nevezhető, az talán az, hogy nem YaST2-nek hívják, hanem polgári nevén csak YaST-nak.

Lássuk, mivel is bővült rendszerünk lelke! Leginkább a hálózati szolgáltatások terén tapasztalhatunk gyarapodást: az otthoni használatra is alkalmas szolgáltatásokra kapunk beállítómódulókat. Lehetőségünk nyílik például az otthoni hálózatunk üzemeltetését megkönnyítő DHCP grafikus panelen történő beállítására, házi FTP-kiszolgálót szabhatunk testre, és immár a windowsos hálózatra történő csatlakozás sem jelenthet gondot, hiszen ezekre a feladatokra is található megoldások a YaST moduljai között. Ezekon túlmenően létezik néhány olyan szolgáltatás, amelyet az otthoni fejlesztők is igénybe vehetnek. Ilyen lehetőség az Apache 2 web-kiszolgáló beállítása, amely azonban nem nyújt teljes lefedettséget, csak az alapvető beállítások végrehajtására van lehetőségünk. Ezért ez a szolgáltatás talán azok számára lehet hasznos, akik például a képeket

a weben meg szeretnék osztani az ismerőseikkel. A HTTP-kiszolgálónál valamivel több beállítást áll módunkban megtenni a DNS-kiszolgáló testreszabása

közben, amely a jól ismert linuxos Bind névkiszolgálóra vonatkozik.

Ezenkívül még egy hasznos, általam egyébként is használt szolgáltatás beállítására is lehetőség nyílik: igénybe vehetjük az NTP-t (Network Time Protocol), amely lényegében annyit jelent, hogy a gép minden indításakor és azután meghatározott időközönként lekérdez egy pontos, atomórához igazított időkiszolgálót, s a mi óránkat beállítja a kívánt értékre, így mindig biztosak lehetünk abban, hogy az pontosan jár.

Ezekről a beállítómódulokról általában elmondható, hogy egyelőre csak nagyon korlátozott számú jellemzőt képesek átállítani, az viszont mindenképp biztató, hogy egyáltalán léteznek. Feltételezhető, hogy ez a jövőben csak javulni fog, s a beállítható szolgáltatások listája is gyarapodik majd.

Végkövetkeztetés

Összefoglalva azt tudom mondani, hogy ismét egy kicsit felhasználóbarátabb Linux került a piacra, ami mindenképpen hasznos a Linux terjedésére nézve. A mostani változat ugyan nem sokban tér el az előzőtől, de összefogottabb lett, s talán előnyt tudunk kovácsolni a meg lehetőségen rövid életciklus tényének az ismeretéből, hiszen megállapíthatjuk, hogy a változat a legfrissebb programokat tartalmazza, s ezáltal védettebbek vagyunk a támadások, vírusok ellen – és az új változatok sok esetben a mi kényelmünket szolgálják. Mindenkinek azt javaslom, hogy próbálja ki! A későbbiek folyamán az „Átállás Linuxra lépésről lépésre” című sorozatunkban is foglalkozunk majd az új vívmányok az adott területen történő bemutatásával.

Komáromi Zoltán (komi@kiskapu.hu)
23 éves, a BME hallgatója,
mellette PHP-programozóként dolgozik.
Kedvenc területe a multimédia.